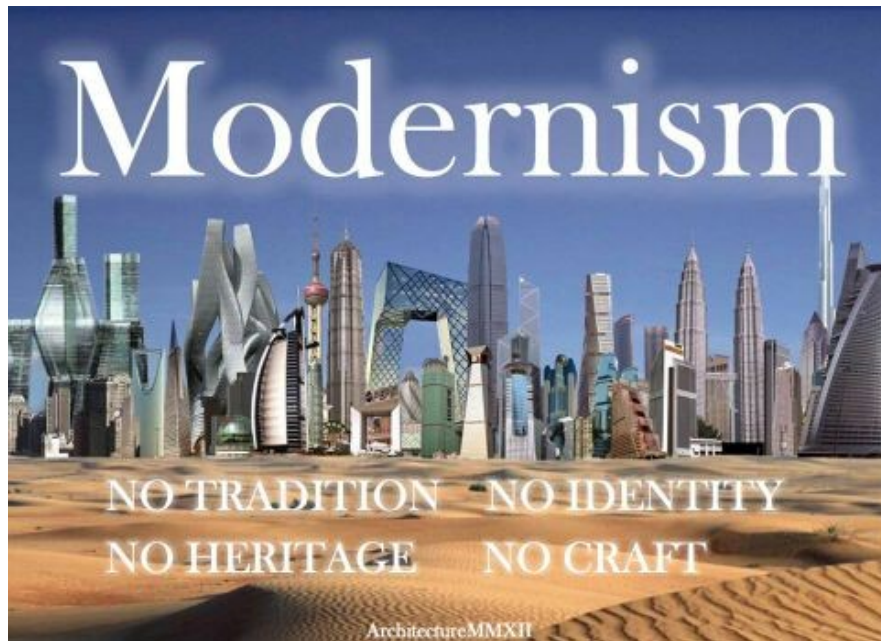

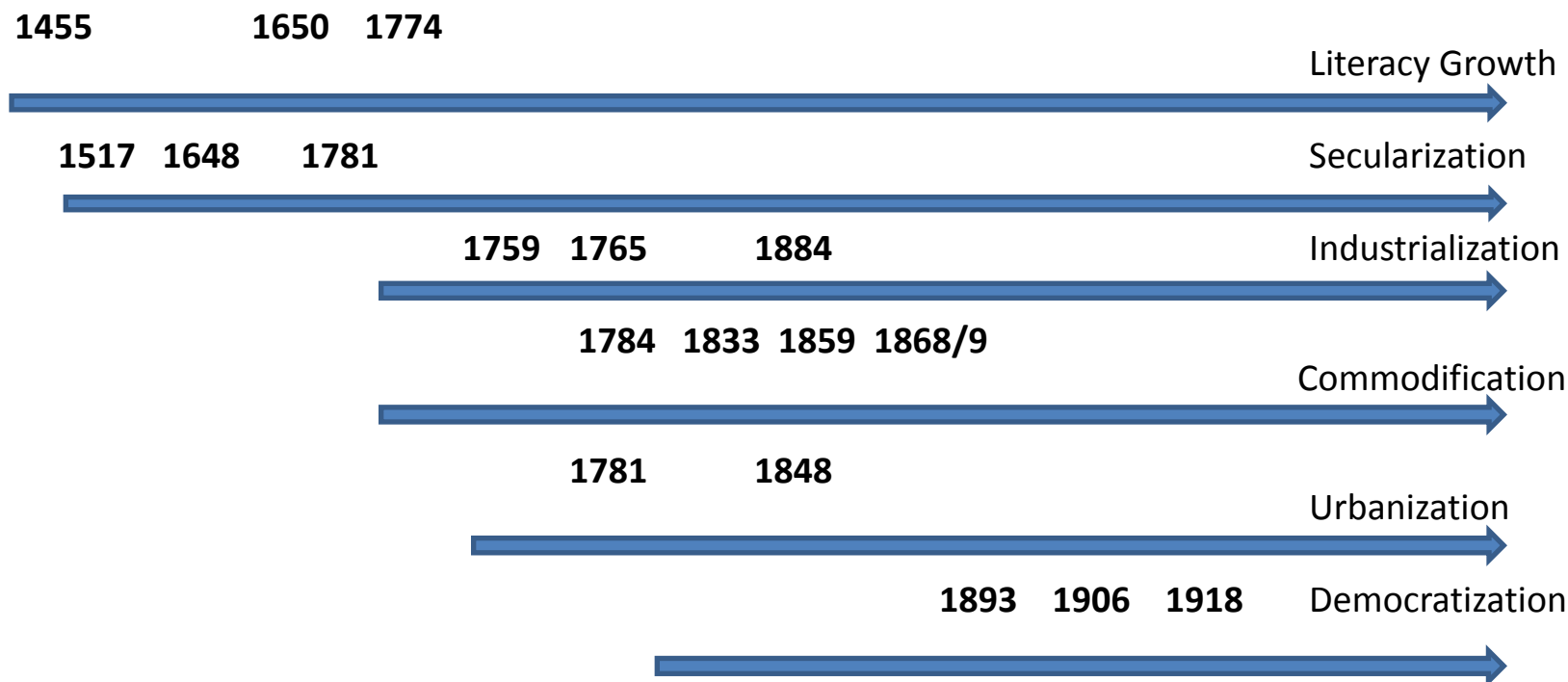
Post/Moderní versus tradiční společnost

Modernizace

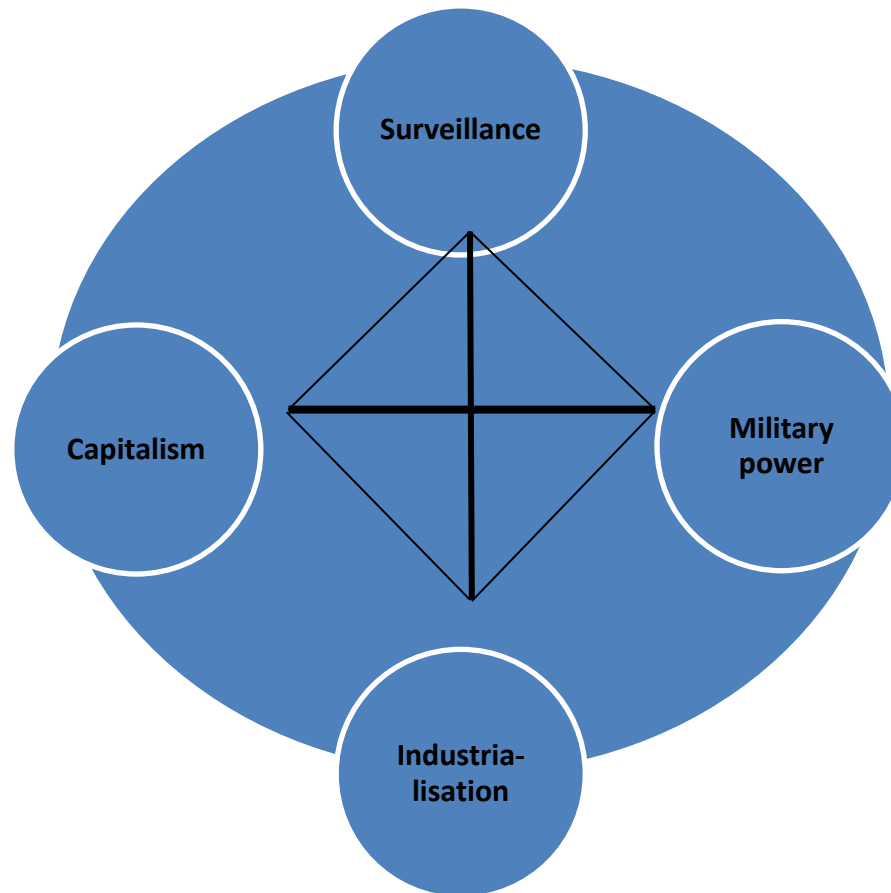

Důležité pojmy

- Časo-prostorové rozpojení
- Vyvazující mechanismy
 - Expertní systémy (vlak, telegraf, telefon, satelit...)
 - Symbolické znaky (peníze, jazyk...)

The Institutional Dimensions of Modernity

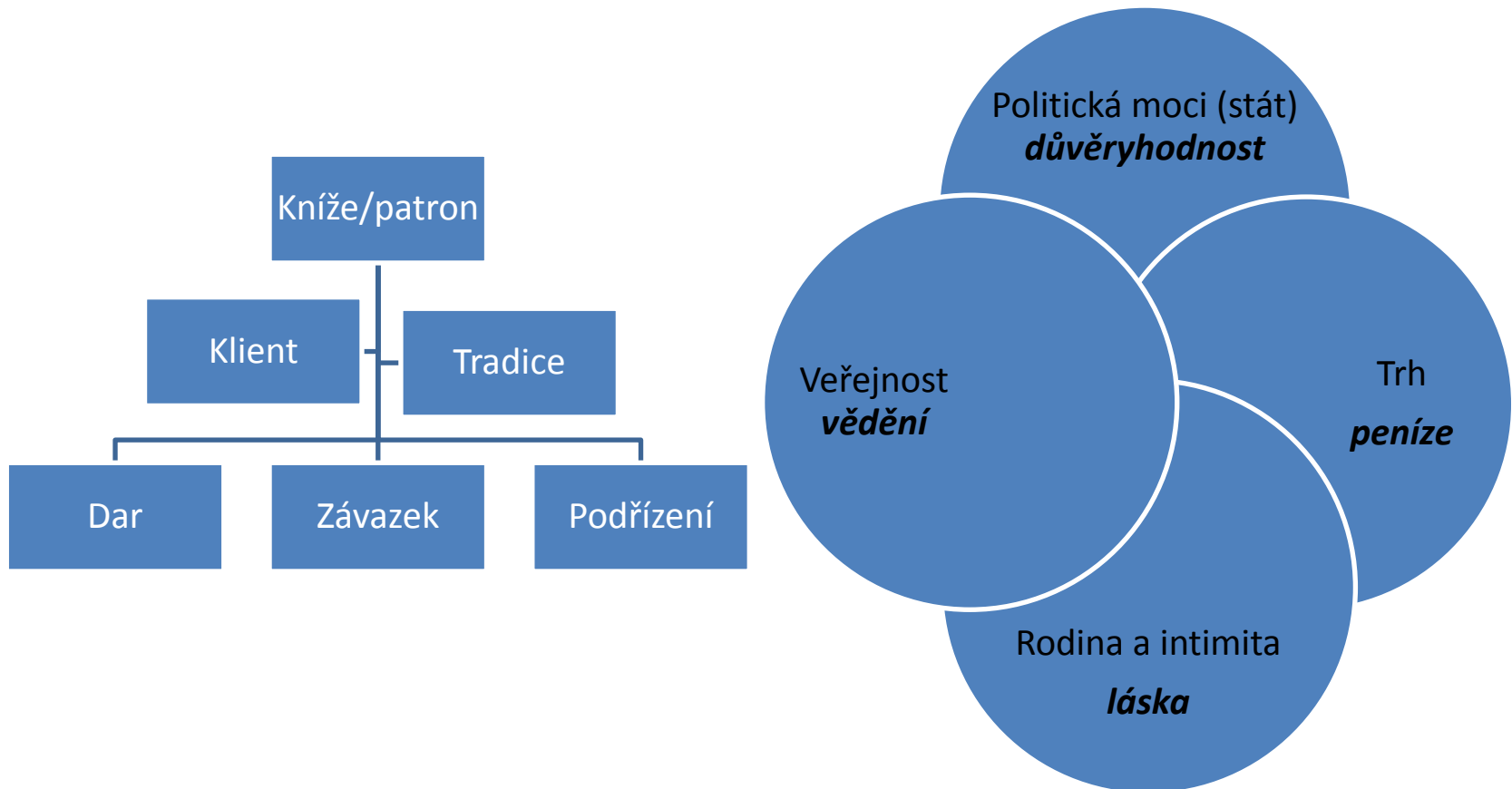
Anthony Giddens

Perspektiva sociální diferenciacce

Patronáž versus instituce

Univerzalizující média moci (Niklas Luhmann)

Klientelismus/tradiční společnost	Liberalismus/moderní společnost
Sociální hierarchie	Právní rovnost
Přátelství a nerovnost/neformálnost	Občanství/formálnost/instituce
Panství: tradice, charisma	Panství legální: právo, spravedlnost
Patrimoniální správa, vrchnost	Byrokratická správa
Pozemková držba	Soukromé/veřejné právo
Feudalismus, plebejství	Trh, soutěž
Dar, samozásobitelství	Monetární směna
Patronáž/podřízenost	Autonomie/partnerství
Strach/specifická reciprocita	Důvěra/obecná reciprocita
Bonding social capital/mechanická solidarita	Bridging social capital/organická solidarita

Francis Coppola, Godfather

1972, 1974, 1990

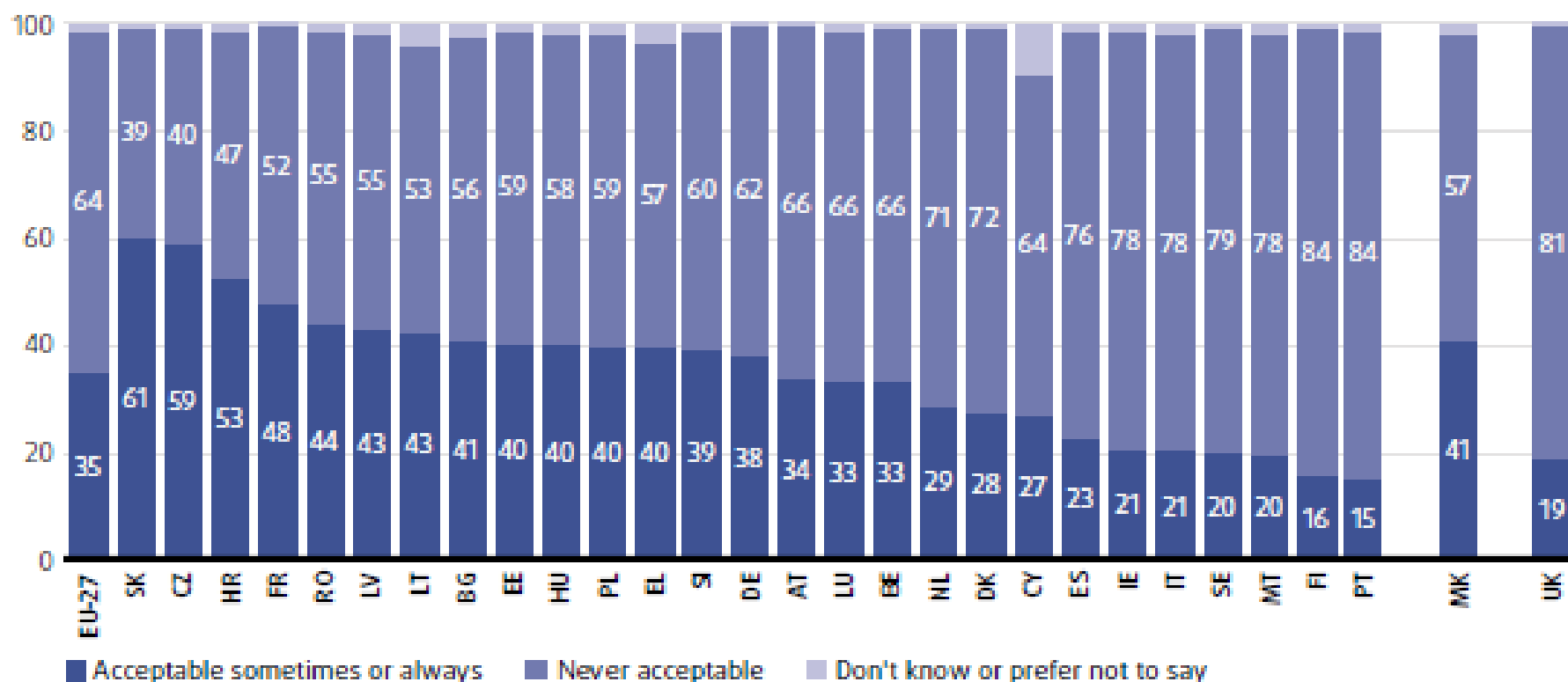

Jaká je česká společnost?

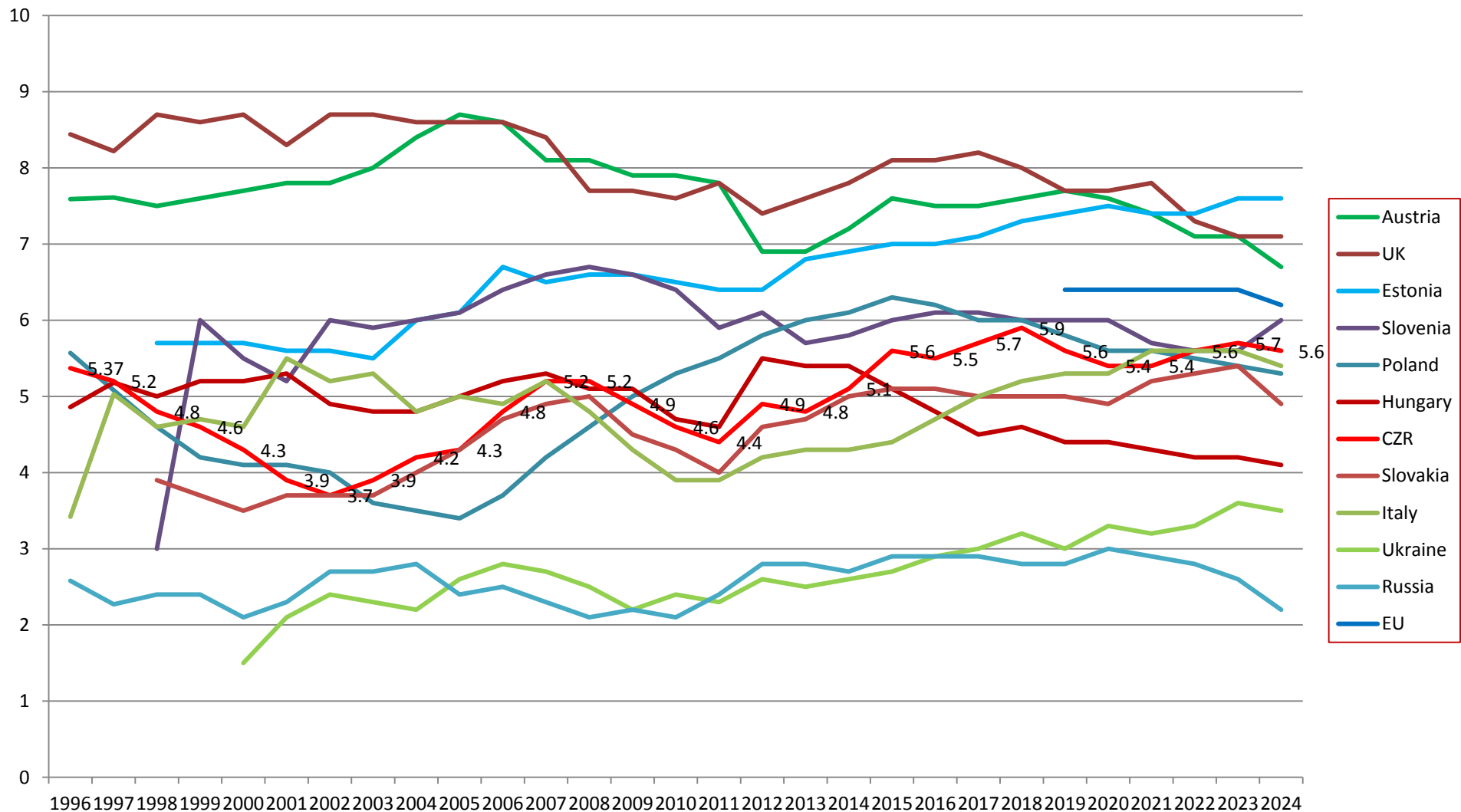
Klientelismus x formální pravidla

FIGURE 24: VIEWS ON ACCEPTABILITY OF GIVING A GIFT TO OR DOING A FAVOUR FOR A PUBLIC OFFICIAL OR CIVIL SERVANT IF NEED SOMETHING URGENTLY FROM THEM, BY COUNTRY (%)

Source: FRA, Fundamental Rights Survey 2019 [Data collection in cooperation with CBS (NL), CTIE (LU) and Statistics Austria (AT)]

Index vnímání korupce (TI)

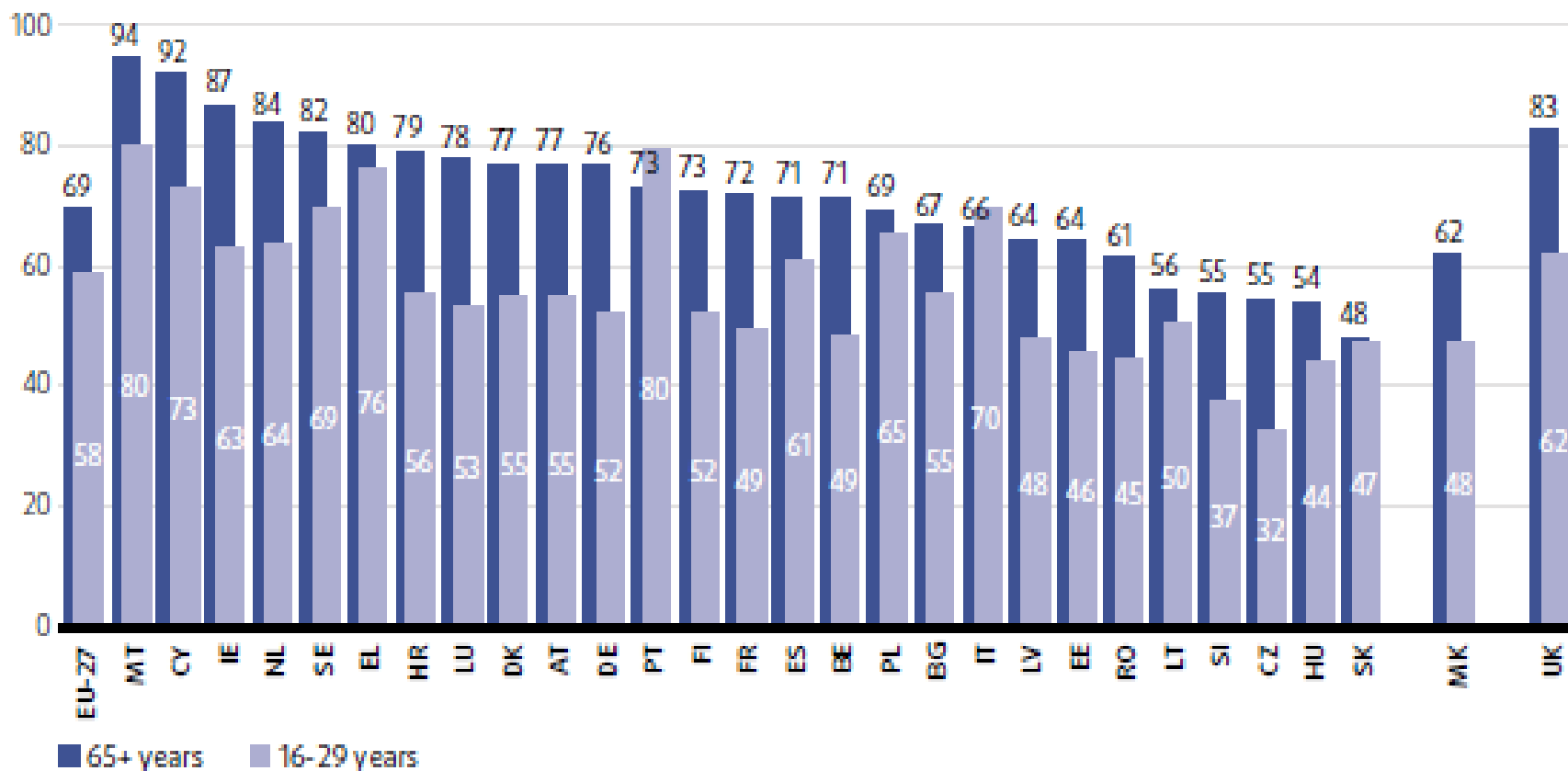

Přehled počtu obcí podle počtu obyvatel

Obce s počtem obyvatel	Počet obcí	Počet obcí (v kumulaci)	% celkové populace	% celkové populace (v kumulaci)
0-100	557	557	0.4	0.4
101-200	1 086	1 643	1.6	2.0
201-300	890	2 533	2.1	4.1
301-1500	2 850	5 383	18.4	22.5
1 501-5 000	592	5 975	14.8	37.3
5 001-10 000	137	6 112	9.1	46.4
10 001-20 000	68	6 180	9.3	55.8
20 001-30 000	28	6 208	6.8	62.6
30 001-40 000	9	6 217	3.1	65.7
40 001-50 000	5	6 222	2.3	68.0
50 001-100 000	16	6 238	11.3	79.3
100 001-150 000	1	6 239	1.0	80.3
150 000 a více	3	6 242	8.2	88.5
Praha	1	6 243	11.5	100.0

Role opozice

FIGURE 11: CONSIDERING FREEDOM OF OPPOSITION PARTIES TO CRITICISE THE GOVERNMENT TO BE OF HIGH IMPORTANCE, PEOPLE AGED 16-29 YEARS AND 65 YEARS AND OVER, BY COUNTRY (%) ^{a,b}

Source: FRA, Fundamental Rights Survey 2019 [Data collection in cooperation with CBS (NL), CTIE (LU) and Statistics Austria (AT)]

Post/moderní kritika modernizace

- Pokrok není nevyhnutelný! Regres je naopak pravděpodobný/nevyhnutelný (**ústup evolucionismus**), vědomí rizik (Beck)
- Co to vlastně je „pokrok“? K čemu směřujeme? Jak lze měřit? (**rozpad teleologie**)
- Přispívá vědění k pokroku lidstva? Nemůže taky škodit? Růst skepse (**reflexivita vědění**)
- Jaká je role Západu? (**ztráta privilegované pozice**), pád kolonialismu, přijetí multi-kulturalismu, nová sociální hnutí ...

Opakování POJMŮ

- Tradiční x moderní
- Archaická, primitivní)-:
- Polo/moderní společnosti
- Modernizace: jednoduchá x reflexivní
- Postmoderní společnost
- Časoprostorové rozpojení
- Vyvazující mechanismy
 - symbolické znaky
 - expertní systémy

Stages of Transitions

(Ernest Gellner)

- Viennese situation (1815): 1. ZONE
- Age of Irredentism: 2. ZONE
 - GERMANY 1871, ITALY 1866, 1870 (RISORGIMENTO)
- Versailles (Wilson) System: 3. ZONE
 - 1918, self-determination
- Ethnic Cleansing: 4. ZONE
 - 1945/46, 1989 – 1992 (USSR, Czechoslovakia, Yugoslavia)
- Attenuation (?)

2 basic types of nation-forming processes in Europe (*Europe 1700*)

Miroslav Hroch

Integrated state-nation societies

{7 states} F, E, D, P, S, Sp., D

- tradition of statehood
- complete social structure (national elites)
- tradition of literary language (language of administration & national elites)

Stateless societies

{more than 30 ethnic groups)

- living within multiethnic states or empires
- non-dominant ethnic groups

Gellner – 4 time zones (West – East direction)

„Modern forces inevitably have been working towards the confluence of political and cultural borders, towards merging political and cultural units.“

1. ZONE (*Europe 1800*)

Marriage of state and culture has been achieved during early modernity (age of enlightenment)

States survived the Middle Ages – continuity of independent statehood {7 states) – politically and culturally integrated. The process of integration lasted centuries.

2. ZONE (*Europe 1900*)

Marriage of state and culture has been achieved in the second half of 19th century

Germany : 1871 Bismarck

Italy: Risorgimento – the period of liberation and political unification of Italy 1866/1870

(Mazzini, Garibaldi)

No state continuity but other preconditions existed - culturally integrated, political fragmentation – high culture

Greece: independence war
1821-1829 (1832)

Bulgaria, Romania, Serbia 1878

3. ZONE (*Europe 1918*)

East Central Europe, 1918-1923

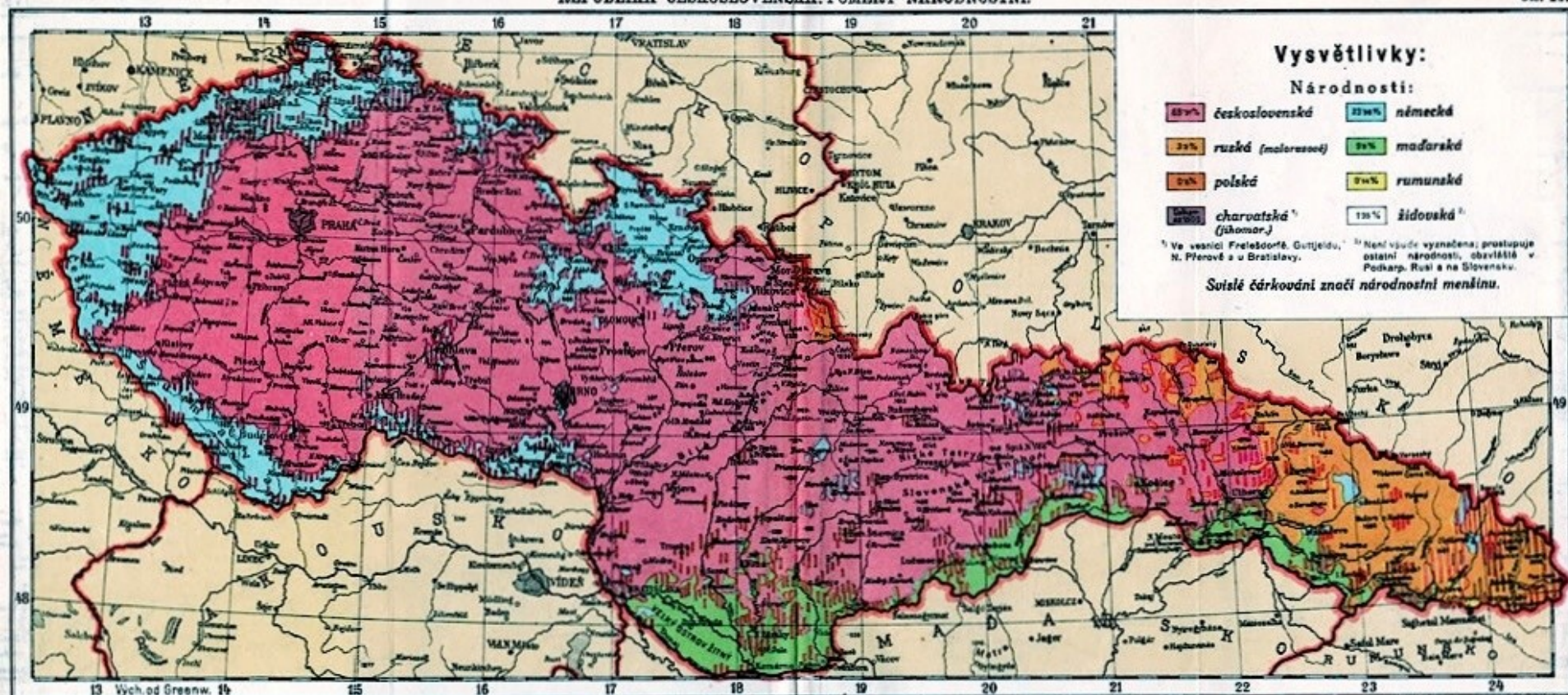
Political + cultural fragmentation, many dialects, it was not always obvious what was a new language and what was only regional dialects (Slavonic languages), linguistic lines were very blurred.

Many of these states became independent after 1st world war – principle of self-determination.

No statehood but remnant {partly remaining} and functioning institutions in multi-ethnic state {Habsburg Empire} – C, H, P, Norway

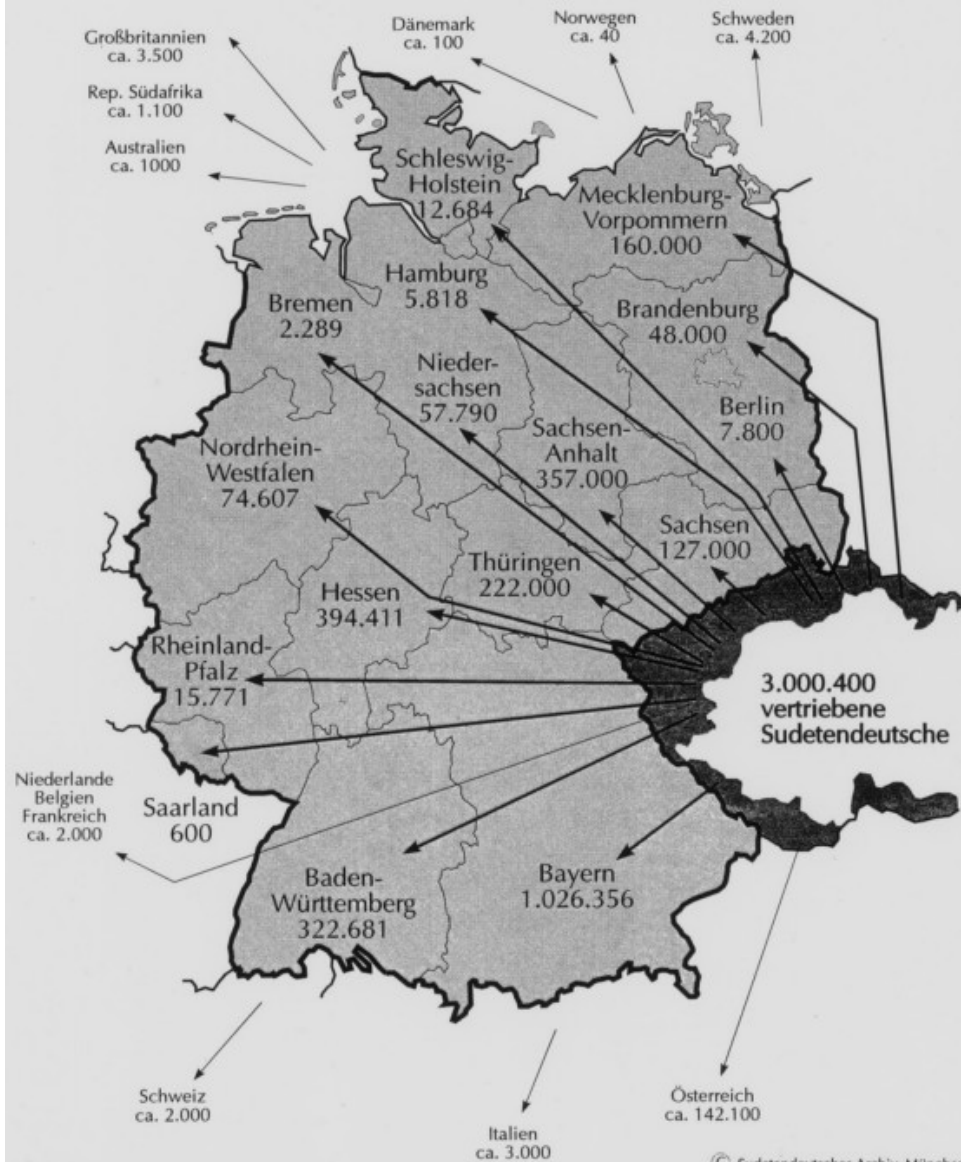
REPUBLIKA ČESKOSLOVENSKÁ. POMĚRY NÁRODNOSTNÍ.

Čís. 10.

Die sudetendeutschen Heimatvertriebenen und ihre Aufnahmeländer

(Ergebnis der Volkszählung vom 13. September 1950)

4. ZONE (*Europe 2000+*)

No tradition of independent statehood at all {Slovakia, Slovenia, Finland, Estonia} - orientation towards cultural/folklore history.

The spread of bolshevism repressed the national emancipation movements

USSR – Ukraine, Baltic States

Yugoslavia – Slovenia, Croatia, Monte Negro, Macedonia ...

